

žitá znalosť jazyka československého, a zbavil-li ho z tohoto dôvodu podľa § 1. zákona č. 305. z roku 1921 úradu verejného notára, nelze naléztí v jeho výroku nezákonnosti (srovnej nález tohoto soudu ze dne 19. dubna 1923, č. 6198/23).

Dr. Moys:

Výťah z rozhodnutí Najv. súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Aj korporácia môže byť na cti urazená. Pre pomluvu nielen tí funkcionári alebo členovia korporácie, ktorých sa pomluva priamo týkala, majú právo súkromnej žaloby, ale aj korporácia sama, zastúpená svojimi orgánmi.

D ô v o d y:

Obhajca v zastúpení spolku telocvičného, splnomocnený od námestníka predsedu a tajomníka spolku, podal obžalobu proti T. B. pre prečin pomluvy, spáchaný výrok, že spolok provodzuje irredentickú protištátnu politiku.

Okresný súd obžalovaného dľa bodu 4. § 326. Trpp. zpod obžaloby oslobodil, s tým odôvodnením, že »súd neposudzoval vec in merito«, ale skúmajúc oprávnenosť ku podaniu žaloby, došiel k názoru, že spolku nedostáva sa aktívnej legitimácie ku podaniu žaloby. Boli vraj k tomu oprávnení jednotliví členovia spolku, ale spolok sám ako právnická osoba nemôže v trestnom právu nahradiť osobu fyzickú, ktorú má § 1. aj 2. zák. čl. XLI : 1914 zjavne na mysli, lebo v nasledujúcich §§ cit. zák. sú menovite vypočítané korporácie, ktorým zákon výnimečne vzhľadom k ich verejnoprávnemu postaveniu ochranu poskytuje.

Sedria tento rozsudok potvrdila, dodávajúc k dôvodom, že »v § 1. zák. čl. XLI : 1914 prečinu pomluvy sa dopustí ten, kto o niekom pred iným tvrdí, alebo rozširuje skutok, ktorý by mohol byť príčinou zavedenia trestného alebo disciplinárneho pokračovania proti dotýčnemu, ale trestné pokračovanie alebo disciplinárne môže sa zaviesť len proti jednotlivým osobám, ako predsedovi, miestopredsedovi spolku, lebo trestní sú len členovia spolku, ako takí, nie spolok a tiež zodpovednosť trestná stíha len jednotlivca, a nie spolok, a v § 3. tohože zákona sú označené tie právnické osoby, ktoré sa pred pomluvou chránia a z tohoto ustanovenia zákona plynie, že na spolky, ktoré nie sú menované, takáto ochrana sa nevzťahuje.«

Tento rozsudok stal sa právoplatný.

Týmito rozsudkami bol porušený zákon v ustanovení § 1. zák. čl. XLI : 1914. Tento predpis zákona nijako nevytvára, aby sa aj na pomluvu proti osobám juristickým spáchanú mohol upotrebiť, používajúc iba výrazu: »o dakom«, čím tak fyzické, ako aj juristické osoby môžu byť zahrnuté. Že tento názor je správny, vychádza práve z predpisu § 3., čl. 2. citovaného zákona, ktorý iba vyššiu trestnosť prečinu pomluvy stanoví,

keď sa ona korporácie zákonom ustanovenej týka, aniž by osobitným predpisom stanovila samú skutkovú podstatu tohoto trestného činu, ktorá je určená aj pre tieto objekty pomlavy všeobecne v § 1. zákona a vidno z toho, že § 1. zákona vzťahuje sa aj na všetky korporácie. Je síce pravda, že len proti osobám fyzickým môže byť zahájené trestné alebo disciplinárne pokračovanie, že by tedy, keby obvinenie bolo pravdivé, mohlo byť trestnou cestou pokračované len proti tým funkcionárom alebo členom spolku, ktorí sa trestného činu dopustili. Je však tiež bezpochybné, že keď títo funkcionári alebo členovia spolku v tejto svojej vlastnosti spolkovej spáchali trestné činy, mali by tieto vliv tiež na pomer spolku samého k verejnosti a že by korporácia ako taká preto mohla byť vydaná verejnému pohrdaniu. Z tohoto ostatného ustanovenia § 1. zákona vychádza oproti odôvodneniu sedrie bezpochybne, že aj korporácia môže na cti byť urazená, a že pre pomluvu nielen tí funkcionári alebo členovia korporácie, ktorých by sa pomluva priamo týkala, majú právo súkromnej žaloby, ale aj korporácia sama zastúpená svojimi orgánmi, najmä v tých prípadoch, kde pomluva je celkom všeobecná, nevzťahuje sa na jednotlivých, zvlášť vytknutých členov, ale na činnosť spolku ako v danom prípade.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd vyhovújúc opravnému prostriedku generálneho prokurátora v smysle odst. 4. § 442. Trpp. vyriekol, že rozsudkami horé uvedenými tak okresný súd ako aj sedria v..... porušily zákon, ktoré rozhodnutie však, smerujúc proti oslobodzujúcemu rozsudku, dľa posledného odst § 442. Trpp. nemá účinku pre stránky.

(Č. Kr. III. 858/23 zo dňa 5. februára 1924.)

Dr. J. Kotyza:

Zásadní rozhodnutí Nejv. voj. soudu.

Nálezací soud, odsuzuje rotmistra z povolání vedle ztráty hodnosti také k trestu na svobodě, nemůže uznati na vězení u rotmistra vězeňského dozorce, nýbrž na vězení posádkové.

Zmatečnou stížností uplatňuje vojenský prokurátor zmatek dle č. 11. § 358. v. tr. ř., protože válečný soud, odsoudiv obžalovaného rotmistra z povolání k profousnímu a nikoliv posádkovému vězení, vykročil ze své pravomoci trestní, kdyžtě uznal zároveň na propuštění z hodnosti.

Dle ustanovení § 59: b) v. tr. z. podléhají osoby malého štábu bez hodnosti důstojnické, tudíž nyní gážisté mimo hodnostní třídu, trestu posádkového vězení, bylo-li též uznáno na ztrátu hodnosti. Dle § 2. služ. knihy Org. 7 náležejí rotmistři z povolání ke gážistům mimo hodnostní třídu. Jelikož nálezací soud, uznav na ztrátu hodnosti rotmistra a, odsoudiv ho k profousnímu vězení, jež podle služebního předpisu J-4, vydaného již dne 3. března 1923, bylo pojmenovati »vězením u rotmistra vězeňského dozorce«, vykročil výrokem svým ze své pravomoci trestní, a zatížil rozsudek zmatkem dle č. 11. § 358. v. tr. ř.